

บทที่ 8

การแปรของเสียง (ห) ในภาษาถิ่นสงขลา ตามทัศนคติต่อภาษาถิ่น เมื่อควบคุมตัวแปรอื่น

จากบทที่ 3 พบว่า ทัศนคติต่อภาษาถิ่นเป็นตัวแปรทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการออกเสียง (ห) ในภาษาสงขลา โดยผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น มีความถี่ในการใช้รูปแปร [๗] มากกว่าคนที่มีความทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น

ในบทที่ 8 นี้ หลังจากคำนวณหาค่าความสัมพันธ์ของการออกเสียง (ห) กับตัวแปรทัศนคติต่อภาษาถิ่น โดยควบคุมตัวแปรทางสังคมอื่นให้คงที่แล้ว ผู้วิจัยพบว่า มีกลุ่มย่อยที่จะนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างในการใช้รูปแปรของเสียง (ห) ตามทัศนคติต่อภาษาถิ่นของผู้พูดดังนี้

1. อายุ 11-20 ปี

ก. การศึกษาสูง

- แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย
- แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศชาย
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศหญิง

ข. การศึกษาปานกลาง

- แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย
- แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศชาย
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศหญิง

ค. การศึกษาต่ำ

- แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย
- แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศชาย
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศหญิง

2. อายุ 21-30 ปี

ก. การศึกษาสูง

- แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย
- แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศชาย
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศหญิง

ข. การศึกษาปานกลาง

- แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย
- แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศชาย
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศหญิง

ค. การศึกษาต่ำ

- แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย
- แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศชาย
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศหญิง

3. อายุ 31-40 ปี

ก. การศึกษาสูง

- แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย
- แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง
- แวดวงภาษามาตรฐาน เพศชาย
- แวดวงภาษามาตรฐาน เพศหญิง

ข. การศึกษาปานกลาง

- แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย
- แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศชาย
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศหญิง

ค. การศึกษาต่ำ

- แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย
- แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศชาย
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศหญิง

4. อายุ 41 ปีขึ้นไป

ก. การศึกษาสูง

- แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย
- แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศชาย
- แวดวงภาษามาตรฐาน เพศหญิง

ข. การศึกษาปานกลาง

- แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย
- แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศชาย
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศหญิง

ค. การศึกษาต่ำ

- แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย
- แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศชาย
- * - แวดวงภาษามาตรฐาน เพศหญิง

* หมายเหตุ

1. ในกลุ่มการศึกษาสูง ไม่พบว่า ผู้บอภาษาอายุ 11-20 และ 21-30 ปี แวดวงภาษามาตรฐาน ทั้งเพศชายและหญิง มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น พบเฉพาะผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น ดังนั้นจึงไม่มีกลุ่มย่อยเปรียบเทียบการแปรของเสียง (ฐ) ตามทัศนคติต่อภาษาถิ่นของผู้พูด ในกลุ่มการศึกษาสูง อายุ 11-20 และ 21-30 ปี แวดวงภาษามาตรฐาน ทั้งเพศชายและหญิงได้

2. ในกลุ่มการศึกษานานกลาง อายุ 11-20 ปี ซึ่งพบผู้ที่มีแวดวงภาษามาตรฐานเพียงกลุ่มอายุเดียวในผู้ที่มีการศึกษานานกลาง พบว่า มีแต่ผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น ดังนั้นจึงไม่พบกลุ่มย่อยเปรียบเทียบการออกเสียง (ฐ) ตามทัศนคติต่อภาษาถิ่น ในกลุ่มการศึกษานานกลาง อายุ 11-20 ปี แวดวงภาษามาตรฐาน

นอกจากนี้ ในกลุ่มการศึกษานานกลาง ยังไม่พบว่าระดับอายุอื่นๆ นอกจาก 11-20 ปีจะมีแวดวงภาษามาตรฐานเลย พบเฉพาะผู้ที่มีแวดวงภาษาถิ่น จึงไม่พบกลุ่มย่อยเปรียบเทียบการออกเสียง (ฐ) ตามทัศนคติต่อภาษาถิ่น ในกลุ่มการศึกษานานกลาง แวดวงภาษามาตรฐาน ทุกระดับอายุ ทั้งเพศชายและหญิง

3. ในกลุ่มการศึกษาต่ำ ก็ไม่พบผู้ที่มีแวดวงภาษามาตรฐานเลย ทุกระดับอายุและเพศ ฉะนั้นจึงไม่พบกลุ่มย่อยเปรียบเทียบการออกเสียง (ฐ) ตามทัศนคติต่อภาษาถิ่น ในกลุ่มการศึกษาต่ำ แวดวงภาษามาตรฐานเลย

8.1 กลุ่มที่แสดงผลตามสมมุติฐาน

พบว่าส่วนใหญ่ของกลุ่มเปรียบเทียบจะแสดงผลแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) ในการออกเสียง (ฌ) ตามทัศนคติต่อภาษาถิ่นของผู้พูด โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีแวดวงภาษาถิ่น ไม่ว่าจะ เป็นกลุ่มการศึกษาสูงหรือกลาง และต่ำบางกลุ่ม ซึ่งพบว่าผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [ฌ] มากกว่าผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

8.1.1 กลุ่มอายุ 21-30 ปี การศึกษาสูง แวดวงภาษาถิ่น เพศชายและเพศหญิง

ในกลุ่มอายุ 21-30 ปี การศึกษาสูง เพศชาย พบว่า ผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น มีความถี่ในการใช้รูปแปร [ฌ] เพียงร้อยละ 33.76, [ฌ] ร้อยละ 54.55 และ [ฌ] ร้อยละ 11.69 ในขณะที่ผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [ฌ] ถึงร้อยละ 79.48, [ฌ] ร้อยละ 10.26 และ [ฌ] ร้อยละ 10.26 เท่ากัน

$$[X^2 = 23.87, P < 0.01, df = 2]$$

กลุ่มอายุ 21-30 ปี การศึกษาสูง เพศหญิง พบว่า กลุ่มที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น ไม่มีการใช้รูปแปรท้องถิ่นเลย ใช้เฉพาะรูปแปรใหม่ [ฌ] ถึงร้อยละ 100.00

ในขณะที่กลุ่มที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [ฌ] เพียงร้อยละ 52.63, [ฌ] ร้อยละ 47.37 และไม่มีการใช้รูปแปรเลย

$$[X^2 = 13.35, P < 0.01, df = 1]$$

(ดูตารางที่ 44)

8.1.2 กลุ่มอายุ 31-40 ปี การศึกษาสูง แวดวงภาษาถิ่น เพศชายและเพศหญิง

ในกลุ่มอายุ 31-40 ปี การศึกษาสูง แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย พบว่า ผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [ฌ] เพียงร้อยละ 15.69, [ฌ] ร้อยละ 11.76 และ [ฌ] ร้อยละ 72.55 ในขณะที่ผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นใช้ [ฌ] ถึงร้อยละ 73.91, [ฌ] เพียงร้อยละ 26.09 และไม่ใช้ [ฌ] เลย

$$[X^2 = 24.50, P < 0.01, df = 2]$$

ในกลุ่มอายุ 31-40 ปี การศึกษาสูง แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง พบว่า ผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่นใช้รูปแปร [ฌ] เพียงร้อยละ 40.00 และ [ฌ] ร้อยละ 60.00 ในขณะที่ผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นใช้รูปแปร [ฌ] ถึงร้อยละ 94.29, และ [ฌ] ร้อยละ 5.71 และทั้งสองทัศนคติต่อภาษาถิ่นไม่มีการใช้รูปแปรท้องถิ่น [ฌ] เลย

$$[X^2 = 11.68, P < 0.01, df = 1]$$

(ดูตารางที่ 45)

8.1.3 กลุ่มอายุ 21-30 ปี การศึกษาปานกลาง แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง

พบว่ากลุ่มอายุ 31-40 ปี การศึกษาปานกลาง แวดวงภาษาถิ่น เฉพาะเพศหญิงเท่านั้น ที่พบความแตกต่างในการออกเสียง [ㅎ] อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$X^2 = 14.15, P < 0.01, df = 1$] ในขณะที่เพศชายของกลุ่ม พบความแตกต่างดังกล่าว แต่เป็นความแตกต่างที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ในเพศหญิงอายุ 21-30 ปี การศึกษาปานกลาง แวดวงภาษาถิ่นนี้ พบว่า ผู้มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปรท้องถิ่น [ㅎ] ถึงร้อยละ 100.00 และไม่ใช้รูปแปรอื่นเลย ในขณะที่ผู้มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปรท้องถิ่น [ㅎ] เพียงร้อยละ 32.00 และใช้ [ญ] ถึงร้อยละ 68.00

(ดูตารางที่ 48)

8.1.4 อายุ 31-40 ปี การศึกษาปานกลาง แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง

พบการแสดงผลคล้ายกลุ่มอายุ 21-30 ปี การศึกษาระดับเดียวกัน และมีแวดวงภาษาเหมือนกัน คือ พบว่าเพศหญิงเท่านั้นที่แสดงผลแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ในออกเสียง (ㅎ) ตามทัศนคติต่อภาษาถิ่น ในขณะที่เพศชายของกลุ่ม พบความแตกต่างที่เกิดขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพศหญิงทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น มีการใช้รูปแปร [ㅎ] ร้อยละ 50.00, [ญ] ร้อยละ 50.00 และไม่ใช้ [ฬ] เลย ในขณะที่ผู้มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นใช้รูปแปร [ㅎ] ร้อยละ 65.62 และ [ญ] ร้อยละ 34.48 และไม่ใช้ [ฬ] เลย

อาจกล่าวได้ว่าความแตกต่างในการใช้รูปแปรของเสียง (ㅎ) ในเพศหญิงของกลุ่มนี้เป็นความแตกต่างในการใช้รูปแปรท้องถิ่น 2 รูป คือ [ㅎ] และ [ญ] เสียมากกว่า พบว่าผู้มีทัศนคติทางบวกและลบต่อภาษาถิ่น มีความถี่ในการใช้ [ญ] ไม่แตกต่างกันนัก

$$[X^2 = 22.59, P < 0.01, df = 2]$$

(ดูตารางที่ 49)

8.1.5 กลุ่มอายุ 31-40 ปี การศึกษาดำ แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง

ในกลุ่มอายุ 31-40 ปีนี้ ไม่พบเพศชายที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นของตนเอง พบเฉพาะผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่นเท่านั้น ในขณะที่เพศหญิงของกลุ่มอายุ การศึกษา และแวดวงภาษาเดียวกัน พบว่ามีผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นด้วย และยังแสดงผลแตกต่างในการออกเสียง (ㅎ) ตามทัศนคติต่อภาษาถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอีกด้วย

พบว่าผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ไม่มีการใช้รูปแปรนำเข้า [ญ] เลย ใช้แต่รูปแปรท้องถิ่น [ㅎ] ร้อยละ 23.08 และ [ฬ] ร้อยละ 76.92 ในขณะที่ผู้มีทัศนคติลบต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [ญ] ด้วยร้อยละ 16.66, [ㅎ] ร้อยละ 83.33 และไม่ใช้ [ฬ] เลย

$$[X^2 = 15.75, P < 0.01, df = 2]$$

(ดูตารางที่ 49)

8.1.6 กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป การศึกษาต่ำ แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง

ในกลุ่ม 41 ปีขึ้นไปนี้ ก็พบการแสดงผลคล้ายคลึงกับกลุ่ม 31-40 ปี การศึกษาและแวดวงภาษาเดียวกัน ซึ่งไม่พบว่าเพศชายมีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นเลย พบเฉพาะผู้มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ในขณะที่เพศหญิงของกลุ่มพบว่า มีผู้มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นด้วย และแสดงผลแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการออกเสียง (ห) ตามทัศนคติต่อภาษาถิ่นด้วย

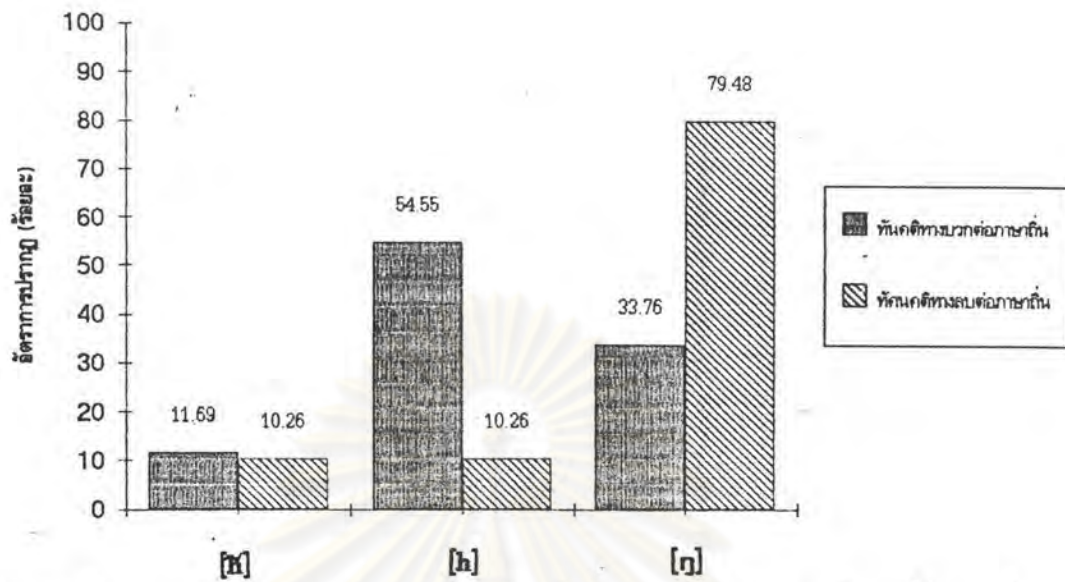
โดยผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [ห] ร้อยละ 100.00 และไม่ใช้รูปแปรอื่นเลย

ในขณะที่ผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [ห] ร้อยละ 55.26, [ห] ร้อยละ 26.32 และ [ง] ด้วยร้อยละ 18.42

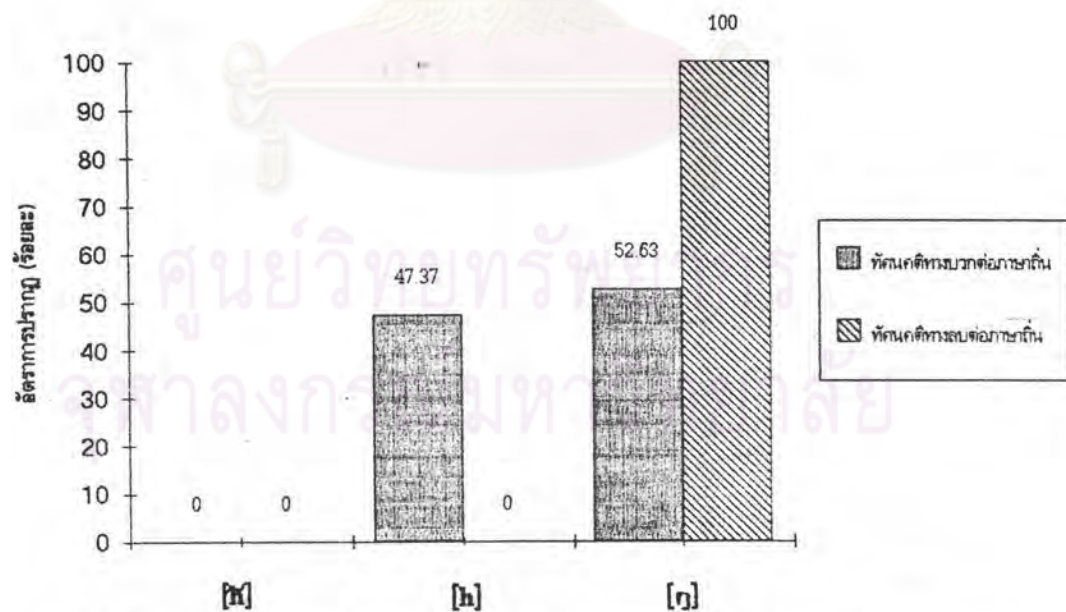
(ดูตารางที่ 54)

อาจสรุปได้ว่า ผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นในกลุ่มผู้มีการศึกษาสูงและปานกลาง มักใช้รูปแปร [ง] มากกว่าผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ซึ่งยังคงใช้รูปแปรท้องถิ่นมากกว่ารูป [ห] ส่วนกลุ่มการศึกษาต่ำ ถึงแม้ว่าความแตกต่างในการออกเสียง (ห) ตามทัศนคติต่อภาษาถิ่นของกลุ่มการศึกษาต่ำ เป็นเรื่องของความแตกต่างของความถี่ ในการใช้รูปแปร [ห] และ [ห] เสียเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็พบว่า เพศหญิงการศึกษาต่ำ ทัศนคติทางลบ ทั้ง 2 ระดับอายุ มีการใช้รูปแปร [ง] พอสมควร ในขณะที่ผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่นของกลุ่ม ไม่พบว่าใช้รูปแปร [ง] เลย.

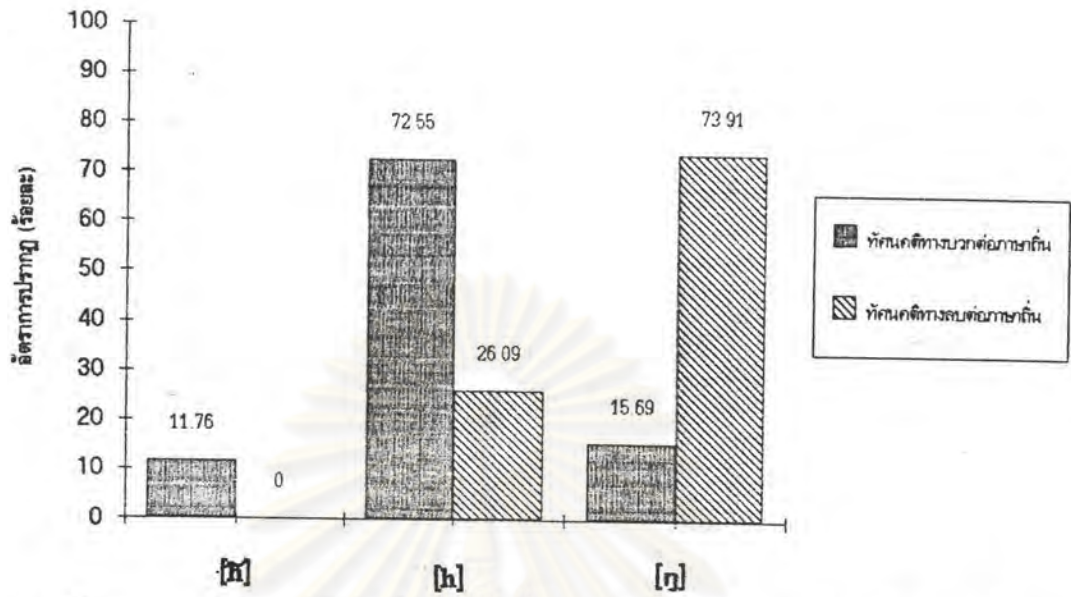
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

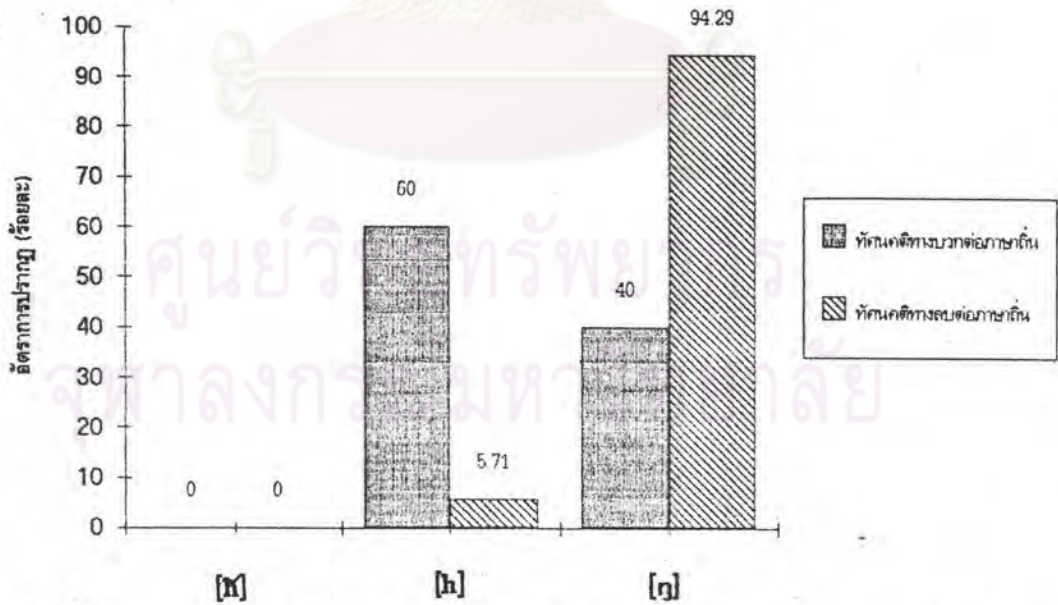
ภาพที่ 39 อัตราการปรากฏของรูปแปรของเสียง (ฐ) เปรียบเทียบตามทัศนคติต่อภาษาถิ่นของผู้พูด กลุ่มอายุ 21-30 ปี การศึกษาสูง แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย

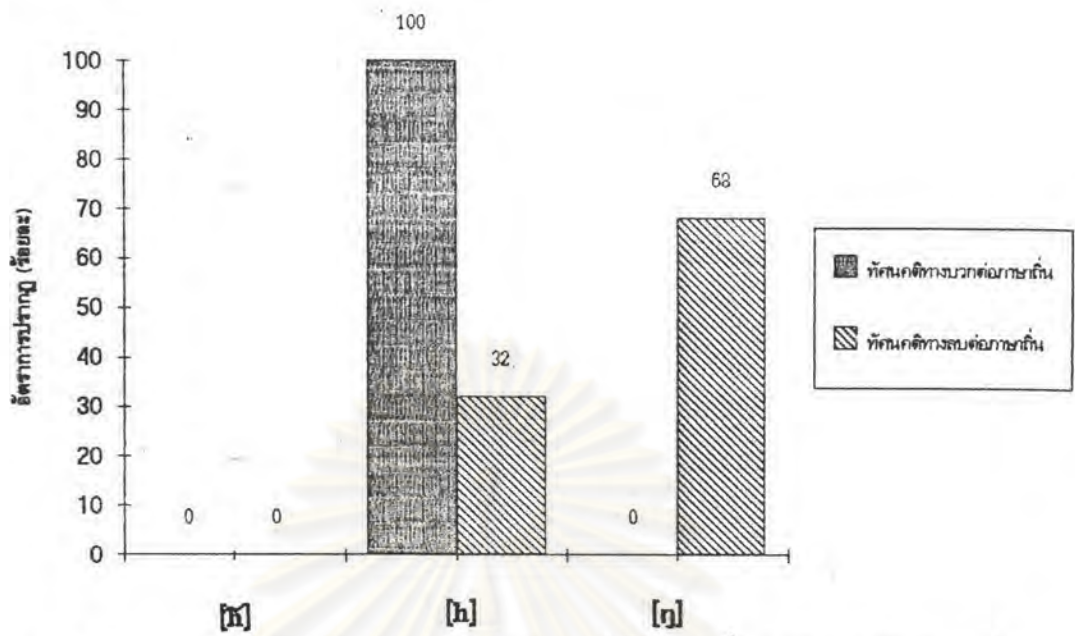
ภาพที่ 40 อัตราการปรากฏของรูปแปรของเสียง (ฐ) เปรียบเทียบตามทัศนคติต่อภาษาถิ่นของผู้พูด กลุ่มอายุ 21-30 ปี การศึกษาสูง แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง

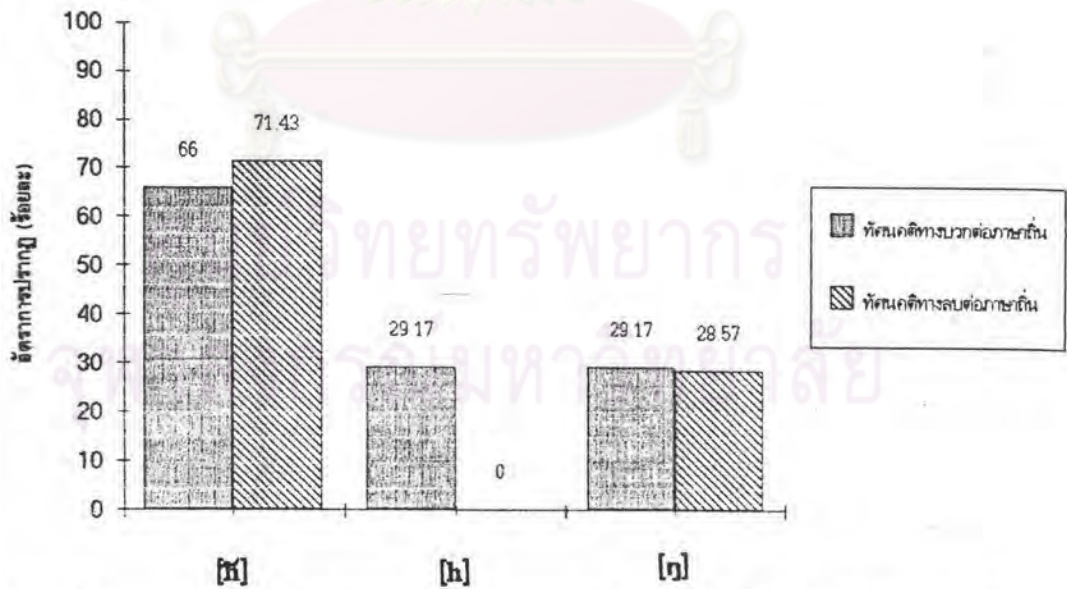
ภาพที่ 41 อัตราการปรากฏของรูปแปรของเสียง (ท) เปรียบเทียบตามทัศนคติต่อภาษาถิ่นของผู้พูด กลุ่มอายุ 31-40 ปี การศึกษาสูง แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย

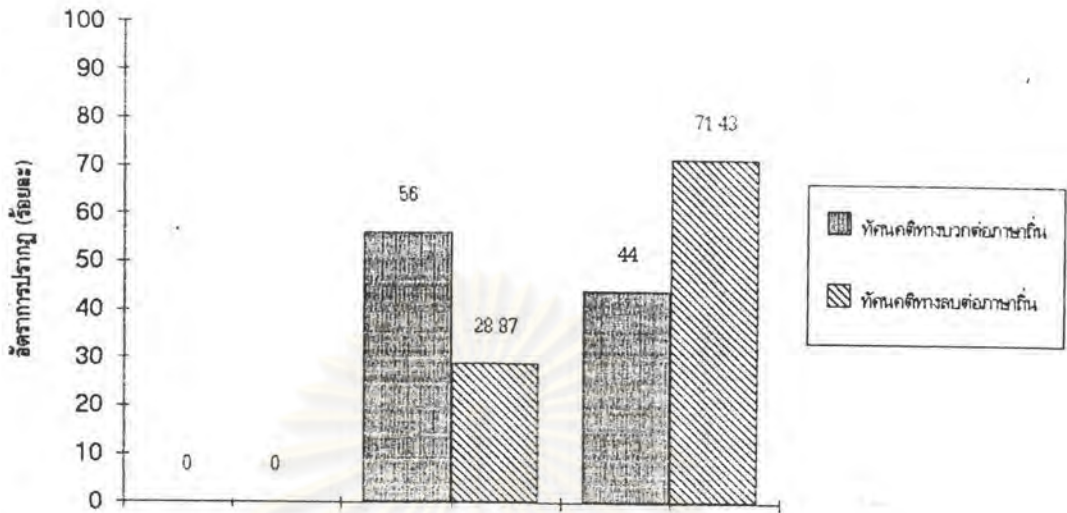
ภาพที่ 42 อัตราการปรากฏของรูปแปรของเสียง (ท) เปรียบเทียบตามทัศนคติต่อภาษาถิ่นของผู้พูด กลุ่มอายุ 31-40 ปี การศึกษาสูง แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง

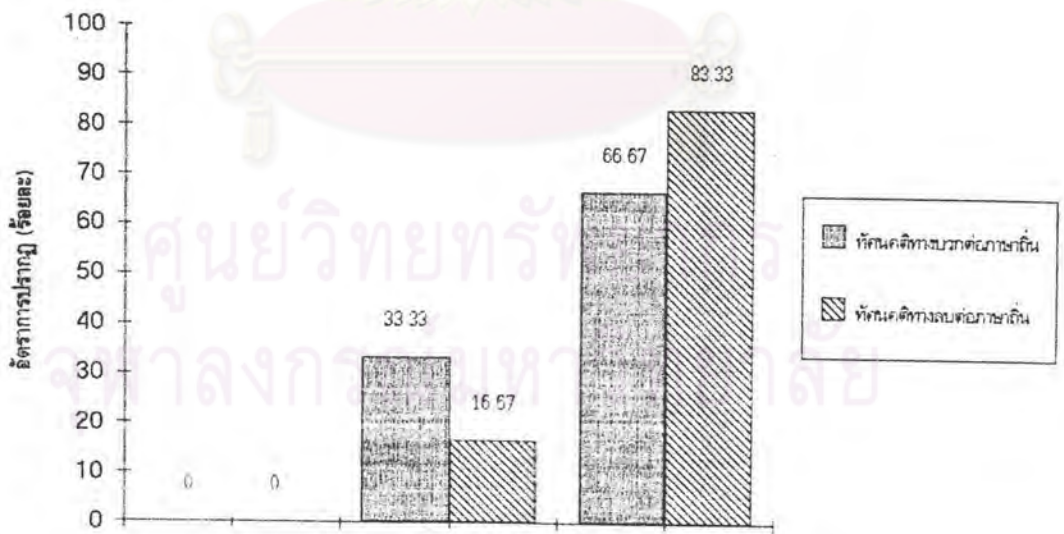
ภาพที่ 43 อัตราการปรากฏของรูปแปรของเสียง (ท) เปรียบเทียบตามทัศนคติต่อภาษาถิ่นของผู้พูด กลุ่มอายุ 21-30 ปี การศึกษาปานกลาง แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง

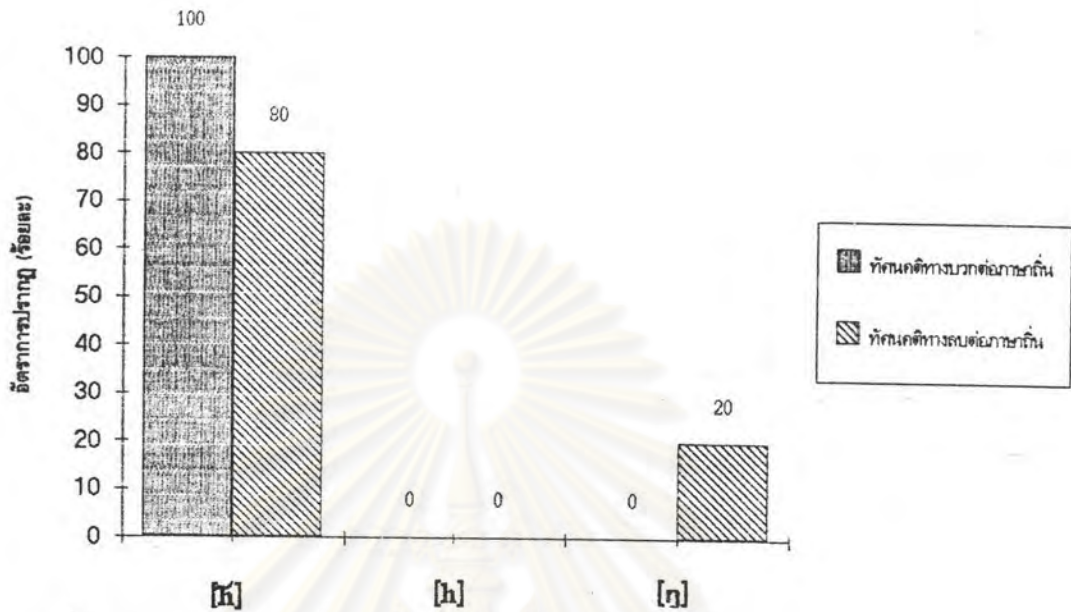
ภาพที่ 44 อัตราการปรากฏของรูปแปรของเสียง (ท) เปรียบเทียบตามทัศนคติต่อภาษาถิ่นของผู้พูด กลุ่มอายุ 31-40 ปี การศึกษาปานกลาง แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย

ภาพที่ 45 อัตราการปรากฏของรูปแปรของเสียง (ท) เปรียบเทียบตามทัศนคติต่อภาษาถิ่นของผู้พูด กลุ่มอายุ 31-40 ปี การศึกษายานกลาง แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง

ภาพที่ 46 อัตราการปรากฏของรูปแปรของเสียง (ท) เปรียบเทียบตามทัศนคติต่อภาษาถิ่นของผู้พูด กลุ่มอายุ 31-40 ปี การศึกษาดำ แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง

ภาพที่ 47 อัตราการปรากฏของรูปแปรของเสียง (ท) เปรียบเทียบตามทัศนคติต่อภาษาถิ่นของผู้พูด กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป การศึกษาต่ำ แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 43 ความแตกต่างในการใช้รูปประลองเสียง(ข) จำนวนความถี่สัมพัทธ์ภาษาถิ่น ของกลุ่มอายุ 11-20 ปี การศึกษาสูง

รูปประลองเสียง(ข)	ถิ่น		แคว้นภาษาถิ่น				แคว้นภาษามาตรฐาน									
			ชาย		หญิง		ชาย		หญิง							
	ถิ่น		ถิ่น		ถิ่น		ถิ่น		ถิ่น							
	คำ	วล	คำ	วล	คำ	วล	คำ	วล	คำ	วล						
(ข)	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-	0	0
(ค)	9	34.62	4	16.67	9	25	0	0	-	-	0	0	-	-	0	0
(ง)	17	65.38	20	83.33	27	75	16	100	-	-	28	100	-	-	11	100
รวม	26	100	24	100	36	100	16	100	-	-	28	100	-	-	11	100

(- ในถิ่นหมายถึงไม่พบในถิ่นภาษาถิ่น 11-20 ปี เพศชายและหญิง การศึกษาสูง แคว้นภาษามาตรฐาน ที่มีถิ่นสัมพัทธ์ภาษาถิ่น)

ตารางที่ 44 ความแตกต่างในการใช้รูปประลองเสียง(ข) จำนวนความถี่สัมพัทธ์ภาษาถิ่น ของกลุ่มอายุ 21-30 ปี การศึกษาสูง

รูปประลองเสียง(ข)	ถิ่น		แคว้นภาษาถิ่น				แคว้นภาษามาตรฐาน									
			ชาย		หญิง		ชาย		หญิง							
	ถิ่น		ถิ่น		ถิ่น		ถิ่น		ถิ่น							
	คำ	วล	คำ	วล	คำ	วล	คำ	วล	คำ	วล	คำ	วล				
(ข)	9	11.89	4	10.26	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-	0	0
(ค)	42	54.55	4	10.26	9	47.37	0	0	-	-	0	0	-	-	0	0
(ง)	26	33.76	31	79.48	10	52.63	22	100	-	-	13	100	-	-	35	100
รวม	77	100	39	100	19	100	22	100	-	-	13	100	-	-	35	100

(- ในถิ่นหมายถึงไม่พบในถิ่นภาษาถิ่น 21-30 ปี เพศชายและหญิง การศึกษาสูง แคว้นภาษามาตรฐาน ที่มีถิ่นสัมพัทธ์ภาษาถิ่น)

ตารางที่ 45 ความแตกต่างในการใช้รูปแบบของเสียง(ข) จำนวนคำถามที่สนคคคือภาษาถิ่น ของกลุ่มอายุ 31-40 ปี การศึกษาสูง

รูปแปร ของ เสียง(ข)	ที่สนคคคือ ภาษาถิ่น		แนววงภาษานั่น								แนววงภาษามาตรฐาน							
			ชาย				หญิง				ชาย				หญิง			
	ที่สนคคทางบก คือภาษาถิ่น		ที่สนคคทางลบนั่น		ที่สนคคทางบก คือภาษาถิ่น		ที่สนคคทางลบนั่น		ที่สนคคทางบก คือภาษาถิ่น		ที่สนคคทางลบนั่น		ที่สนคคทางบก คือภาษาถิ่น		ที่สนคคทางลบนั่น			
	คั้ง	ว็อกละ	คั้ง	ว็อกละ	คั้ง	ว็อกละ	คั้ง	ว็อกละ	คั้ง	ว็อกละ	คั้ง	ว็อกละ	คั้ง	ว็อกละ	คั้ง	ว็อกละ		
(ข)	6	11.67	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
(บ)	37	72.55	6	26.09	3	60	2	5.71	3	30	0	0	1	3.85	0	0		
(ง)	8	15.69	17	73.91	2	40	33	94.29	7	70	10	100	25	96.75	7	100		
รวม	51	100	23	100	5	100	35	100	10	100	10	100	26	100	7	100		

ตารางที่ 46 ความแตกต่างในการใช้รูปแบบของเสียง(ข) จำนวนคำถามที่สนคคคือภาษาถิ่น ของกลุ่มอายุ 41ปีขึ้นไป การศึกษาสูง

รูปแปร ของ เสียง(ข)	ที่สนคคคือ ภาษาถิ่น		แนววงภาษานั่น								แนววงภาษามาตรฐาน							
			ชาย				หญิง				ชาย				หญิง			
	ที่สนคคทางบก คือภาษาถิ่น		ที่สนคคทางลบนั่น		ที่สนคคทางบก คือภาษาถิ่น		ที่สนคคทางลบนั่น		ที่สนคคทางบก คือภาษาถิ่น		ที่สนคคทางลบนั่น		ที่สนคคทางบก คือภาษาถิ่น		ที่สนคคทางลบนั่น			
	คั้ง	ว็อกละ	คั้ง	ว็อกละ	คั้ง	ว็อกละ	คั้ง	ว็อกละ	คั้ง	ว็อกละ	คั้ง	ว็อกละ	คั้ง	ว็อกละ	คั้ง	ว็อกละ		
(ก)	36	87.81	13	65	20	66	5	71.43	0	0	-	-	0	0	0	0		
(บ)	0	0	0	0	14	29.17	0	0	4	30.77	-	-	2	8.7	0	0		
(ง)	5	11.36	7	35	14	29.17	2	28.57	9	69.23	-	-	21	91.3	7	100		
รวม	41	100	20	100	48	100	7	100	13	100	-	-	23	100	7	100		

ตารางที่ 47 ความแตกต่างในการใช้รูปแปรของเสียง(ห) จำนวนคำที่ค้นหาคำภาษาถิ่น ของกลุ่มอายุ 11-20 ปี การศึกษาปานกลาง

รูปแปร ของ เสียง(ห)	ทัศนคติ ภาษาถิ่น		แคววงภาษาถิ่น								แคววงภาษามาตรฐาน							
			ชาย				หญิง				ชาย				หญิง			
	ทัศนคติทางบวก ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางลบ ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางบวก ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางลบ ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางบวก ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางลบ ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางบวก ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางลบ ต่อภาษาถิ่น			
	ครึ่ง	ร้อยละ	ครึ่ง	ร้อยละ	ครึ่ง	ร้อยละ	ครึ่ง	ร้อยละ	ครึ่ง	ร้อยละ	ครึ่ง	ร้อยละ	ครึ่ง	ร้อยละ	ครึ่ง	ร้อยละ		
(ข)	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-	0	0		
(บ)	14	56	2	28.57	3	33.33	1	16.67	-	-	0	0	-	-	0	0		
(ง)	11	44	5	71.43	6	66.67	4	83.33	-	-	9	100	-	-	10	100		
รวม	25	100	7	100	9	100	5	100	-	-	9	100	-	-	10	100		

(- ในต้นหมากหนึ่งไม่พบว่ากลุ่มอายุ 11-20 ปี การศึกษาปานกลาง แคววงภาษามาตรฐาน มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ทั้งเพศชายและหญิง)

ตารางที่ 48 ความแตกต่างในการใช้รูปแปรของเสียง(ห) จำนวนคำที่ค้นหาคำภาษาถิ่น

ของกลุ่มอายุ 21-30ปี การศึกษาปานกลาง

รูปแปร ของ เสียง(ห)	ทัศนคติ ภาษาถิ่น		แคววงภาษาถิ่น				แคววงภาษามาตรฐาน			
			ชาย		หญิง		ชาย		หญิง	
	ทัศนคติทางบวก ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางลบ ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางบวก ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางลบ ต่อภาษาถิ่น			
	ครึ่ง	ร้อยละ	ครึ่ง	ร้อยละ	ครึ่ง	ร้อยละ	ครึ่ง	ร้อยละ		
(ข)	0	0	0	0	0	0	0	0		
(บ)	4	100	10	76.92	11	100	8	32		
(ง)	0	0	3	23.08	0	0	17	68		
รวม	4	100	13	100	11	100	25	100		

ตารางที่ 49 ความแตกต่างในการใช้รูปแบบของเสียง(ข) จำนวนตามทัศนคติต่อภาษาถิ่น
ของกลุ่มอายุ 31-40ปี ก้าวศึกษาปานกลาง

ทัศนคติต่อ ภาษาถิ่น	แนววงภาษาถิ่น				แนววงภาษามาตรฐาน			
	ชาย				หญิง			
	ทัศนคติทางบวก ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางลบ ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางบวก ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางลบ ต่อภาษาถิ่น	
	ครั้ง	ร้อยละ	ครั้ง	ร้อยละ	ครั้ง	ร้อยละ	ครั้ง	ร้อยละ
(ข)	7	100	8	80	0	0	19	65.52
(b)	0	0	0	0	6	50	0	0
(g)	0	0	2	20	6	50	10	34.48
รวม	7	100	10	100	12	100	29	100

ตารางที่ 50 ความแตกต่างในการใช้รูปแบบของเสียง(ข) จำนวนตามทัศนคติต่อภาษาถิ่น
ของกลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป การศึกษาปานกลาง

ทัศนคติต่อ ภาษาถิ่น	แนววงภาษาถิ่น				แนววงภาษามาตรฐาน			
	ชาย				หญิง			
	ทัศนคติทางบวก ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางลบ ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางบวก ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางลบ ต่อภาษาถิ่น	
	ครั้ง	ร้อยละ	ครั้ง	ร้อยละ	ครั้ง	ร้อยละ	ครั้ง	ร้อยละ
(ข)	9	100	6	66.67	18	50	10	45.45
(b)	0	0	0	0	9	25	4	18.18
(g)	0	0	3	33.33	9	25	8	36.37
รวม	9	100	9	100	36	100	22	100

ตารางที่ 51 ความแตกต่างในการใช้รูปแปรของเสียง(ห) จำนวนตามทัศนคติต่อภาษาถิ่น
ของกลุ่มอายุ 11-20ปี การสัมภาษณ์

ทัศนคติต่อ ภาษาถิ่น	แนววงภาษาถิ่น				แนววงภาษามาตรฐาน			
	ชาย				หญิง			
	ทัศนคติทางบวก ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางลบ ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางบวก ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางลบ ต่อภาษาถิ่น	
	ครึ่ง -	ร้อยละ	ครึ่ง -	ร้อยละ	ครึ่ง -	ร้อยละ	ครึ่ง -	ร้อยละ
(ห)	0	0	0	0	0	0	0	0
(b)	10	100	6	66.67	10	100	6	100
(g)	0	0	3	33.33	0	0	0	0
รวม	10	100	9	100	10	100	6	100

ตารางที่ 52 ความแตกต่างในการใช้รูปแปรของเสียง(ห) จำนวนตามทัศนคติต่อภาษาถิ่น
ของกลุ่มอายุ 21-30ปี การสัมภาษณ์

ทัศนคติต่อ ภาษาถิ่น	แนววงภาษาถิ่น				แนววงภาษามาตรฐาน			
	ชาย				หญิง			
	ทัศนคติทางบวก ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางลบ ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางบวก ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางลบ ต่อภาษาถิ่น	
	ครึ่ง -	ร้อยละ	ครึ่ง -	ร้อยละ	ครึ่ง -	ร้อยละ	ครึ่ง -	ร้อยละ
(ห)	0	0	0	0	0	0	0	0
(b)	12	100	4	66.67	7	100	10	100
(g)	0	0	2	33.33	0	0	0	8
รวม	12	100	6	100	7	100	10	100

ตารางที่ 53 ความแตกต่างในการใช้รูปแปรของเสียง(ข) จำแนกตามทัศนคติต่อภาษาถิ่น

ของกลุ่มอายุ 31-40ปี การศึกษาค่า

ทัศนคติต่อ ภาษาถิ่น	แคววงภาษาถิ่น				แคววงภาษามาตรฐาน			
	ชาย				หญิง			
	ทัศนคติทางบวก ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางลบ ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางบวก ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางลบ ต่อภาษาถิ่น	
	ครึ่ง	ร้อยละ	ครึ่ง	ร้อยละ	ครึ่ง	ร้อยละ	ครึ่ง	ร้อยละ
(ข)	17	100	-	-	3	23.08	10	83.33
(ค)	0	0	-	-	10	76.92	0	0
(ง)	0	0	-	-	0	0	2	16.66
รวม	17	100	-	-	13	100	12	100

ตารางที่ 54 ความแตกต่างในการใช้รูปแปรของเสียง(ข) จำแนกตามทัศนคติต่อภาษาถิ่น

ของกลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป การศึกษาค่า

ทัศนคติต่อ ภาษาถิ่น	แคววงภาษาถิ่น				แคววงภาษามาตรฐาน			
	ชาย				หญิง			
	ทัศนคติทางบวก ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางลบ ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางบวก ต่อภาษาถิ่น		ทัศนคติทางลบ ต่อภาษาถิ่น	
	ครึ่ง	ร้อยละ	ครึ่ง	ร้อยละ	ครึ่ง	ร้อยละ	ครึ่ง	ร้อยละ
(ข)	19	100	-	-	22	100	21	55.26
(ค)	0	0	-	-	0	0	10	26.32
(ง)	0	0	-	-	0	0	7	18.42
รวม	19	100	-	-	22	100	38	100

(- ในกรณีที่ไม่มีพบหรือกล่าวอายุ 41 ปีขึ้นไปเฉพาะภาค การศึกษาค่า

ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น)

8.2 กลุ่มที่แสดงผลแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ในกลุ่มการศึกษาระดับสูงพบว่า คนอายุมาก ซึ่งมีแวดวงภาษามาตรฐาน ผู้ที่มีทัศนคติทางลบมีการใช้รูปแปร [η] มากกว่าผู้ที่มีทัศนคติทางบวกเป็นส่วนใหญ่ แต่เป็นความแตกต่างที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) ในขณะที่ผู้ที่มีแวดวงภาษาถิ่น ทั้งผู้ที่มีทัศนคติทางลบและบวก ใช้รูปแปร [η] ไม่แตกต่างกันนัก

8.2.1 อายุ 11-20 ปี การศึกษาสูง แวดวงภาษาถิ่น เพศชายและหญิง

ในกลุ่มอายุ 11-20 ปี การศึกษาสูง แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย พบว่า ผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [η] ร้อยละ 34.62 และ [η] ร้อยละ 65.38 ในขณะที่ผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [η] ร้อยละ 76.67 และ [η] ร้อยละ 83.33

อย่างไรก็ดี จะเห็นได้ว่ากลุ่มที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [η] มากกว่ากลุ่มที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาถิ่น

$$[X^2 = 2.08, P > 0.01, df = 1]$$

(ดูตารางที่ 43)

8.2.2 อายุ 31-40 ปี การศึกษาสูง แวดวงภาษามาตรฐาน เพศชาย

ในกลุ่มอายุ 31-40 ปี การศึกษาสูง แวดวงภาษามาตรฐาน เพศชาย พบว่าผู้ที่มีทัศนคติทางบวกใช้รูปแปร [η] ร้อยละ 30.00 และ [η] ร้อยละ 70.00 ในขณะที่ผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นใช้รูปแปร [η] ร้อยละ 100.00

อย่างไรก็ดี ก็ยังมองเห็นได้ว่า ผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นมีเปอร์เซ็นต์การใช้รูปแปร [η] มากกว่าผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น

$$(Fisher Exact Results; p = 0.11 > 0.01)$$

(ดูตารางที่ 45)

8.2.3 อายุ 41 ปีขึ้นไป การศึกษาสูง แวดวงภาษามาตรฐาน เพศหญิง

ในกลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป การศึกษาสูง แวดวงภาษามาตรฐาน เพศหญิง พบว่า ผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [η] ร้อยละ 8.70 และ [η] ร้อยละ 91.30 ในขณะที่ผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นใช้รูปแปร [η] ถึงร้อยละ 100.00

$$[X^2 = 0.65, P = 0.01, df = 1]$$

(ดูตารางที่ 46)

8.2.4 อายุ 41 ปีขึ้นไป การศึกษาสูง แวดวงภาษาถิ่น เพศชายและหญิง

ในกลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป การศึกษาสูง แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย พบว่าผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น มีความถี่ในการใช้รูปแปร [ฦ] ร้อยละ 87.81 [ฦ] เพียงร้อยละ 11.36 ในขณะที่ผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [ฦ] ร้อยละ 65.00 และ [ฦ] ร้อยละ 35.00

$$[X^2 = 4.45, P > 0.01, df = 1]$$

ในกลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป การศึกษาสูง แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง พบว่าผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [ฦ] ร้อยละ 66.00 [ฦ] ร้อยละ 29.17 ส่วนผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [ฦ] ร้อยละ 71.43 และ [ฦ] ร้อยละ 28.57

(Fisher Exact Results; $p = 0.19 > 0.01$)

(ดูตารางที่ 46)

8.2.5 อายุ 11-20 ปี การศึกษาปานกลาง แวดวงภาษาถิ่น เพศชายและหญิง

ในกลุ่มอายุ 11-20 ปี การศึกษาปานกลาง แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย พบว่าผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [ฦ] ร้อยละ 56.00 และ [ฦ] ร้อยละ 44.00 ในขณะที่ผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [ฦ] ร้อยละ 28.57 และ [ฦ] ร้อยละ 71.43

(Fisher Exact Results; $p = 0.16 > 0.01$)

ในกลุ่มอายุ 11-20 ปี การศึกษาปานกลาง แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง พบว่าผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [ฦ] ร้อยละ 33.33 และ [ฦ] ร้อยละ 66.67 ในขณะที่ผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [ฦ] ร้อยละ 16.67 และ [ฦ] มากถึง ร้อยละ 83.33

อย่างไรก็ดี จะเห็นได้ว่าผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น ก็ยังมีเปอร์เซ็นต์การใช้รูปแปร [ฦ] มากกว่าผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ทั้งเพศชายและเพศหญิง

(Fisher Exact Results; $p = 0.42 > 0.01$)

(ดูตารางที่ 47)

8.2.6 อายุ 21-30 ปี การศึกษาปานกลาง แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย

ในกลุ่มอายุ 21-30 ปี การศึกษาปานกลาง แวดวงภาษาถิ่น พบว่า ในขณะที่เพศหญิงของกลุ่มมีการแสดงผลแตกต่างในการออกเสียง (ฦ) ตามทัศนคติต่อภาษาถิ่น แต่เพศชายของกลุ่มเดียวกัน กลับพบว่าผู้ที่มีทัศนคติทางบวกและลบต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปรท้องถิ่นมากใกล้เคียงกัน

โดยที่ผู้ที่มีทัศนคติทั้งทางบวกและลบต่อภาษาถิ่นใช้รูปแปร [h] ร้อยละ 100.00 เท่ากัน และไม่ใช้รูปแปรอื่นเลย

(Fisher Exact Results; $p = 0.42 > 0.01$)

(ดูตารางที่ 48)

8.2.7 อายุ 31-40 ปี การศึกษาปานกลาง แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย

ในกลุ่มอายุ 31-40 ปี การศึกษาปานกลาง แวดวงภาษาถิ่น พบเช่นเดียวกับอายุ 21-30 ปี การศึกษา แวดวงภาษาเดียวกัน เพศชาย อายุ 31-40 ปีของกลุ่ม พบความแตกต่างในการออกเสียง (ฌ) ของผู้ที่มีทัศนคติแตกต่างกัน แต่โดยผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [ฌ] ร้อยละ 100 และไม่ใช้รูปแปรอื่นเลย และผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นใช้ [ฌ] ร้อยละ 80.00 และ [ฌ] ร้อยละ 20.00 ในขณะที่เพศหญิงของกลุ่ม พบความแตกต่างในการออกเสียง [ฌ] อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามทัศนคติต่อภาษาถิ่นของผู้พูด

(Fisher Exact Results; $p = 0.33 > 0.01$)

(ดูตารางที่ 49)

8.2.8 อายุ 41 ปีขึ้นไป การศึกษาปานกลาง แวดวงภาษาถิ่น เพศชายและหญิง

ในกลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป การศึกษาปานกลาง แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย พบว่า ผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่นใช้ [ฌ] ร้อยละ 100.00 ในขณะที่ผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นใช้ [ฌ] ร้อยละ 66.67 และใช้ [ฌ] ด้วยร้อยละ 33.33 และทั้งสองกลุ่มทัศนคติไม่มีการใช้รูปแปร [h] เลย

(Fisher Exact Results; $p = 0.10 > 0.01$)

ในกลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป การศึกษาปานกลาง แวดวงภาษาถิ่น เพศหญิง พบว่าผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ใช้ [ฌ] ร้อยละ 50.00, [h] ร้อยละ 25.00 และ [ฌ] ร้อยละ 25.00 ส่วนผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น ใช้ [ฌ] ร้อยละ 45.45, [h] ร้อยละ 18.18 และ [ฌ] ร้อยละ 36.37

$[X^2 = 0.94, P > 0.01, df = 2]$

(ดูตารางที่ 50)

8.2.9 อายุ 11-20 ปี การศึกษาต่ำ แวดวงภาษาถิ่น เพศชายและหญิง

ในกลุ่มอายุ 11-20 ปี การศึกษาต่ำ แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย ถึงแม้จะไม่พบความแตกต่างในการใช้รูปแปรของเสียง (ฌ) ของผู้ที่มีทัศนคติแตกต่างกัน แต่ก็พบว่า ผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อ

ภาษาถิ่น การศึกษาต่ำ อายุน้อยนี้ มีการนำ [ญ] มาใช้ด้วยถึงร้อยละ 33.33 และ [ห] ร้อยละ 66.67 ส่วนผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น ใช้ [ห] ร้อยละ 100.00 และไม่ใช้รูปแปรอื่นเลย

ในเพศหญิงพบว่า ผู้มีทัศนคติทางบวกและลบต่อภาษาถิ่น ต่างก็ใช้รูปแปร [ห] ร้อยละ 100.00 เท่ากัน และไม่ใช้รูปแปรอื่นเลย

(Fisher Exact Results; $p = 0.09 > 0.01$)

(ดูตารางที่ 51)

8.2.10 อายุ 21-30 ปี การศึกษาต่ำ แวดวงภาษาถิ่น เพศชายและหญิง

ในกลุ่มอายุ 21-30 ปี การศึกษาต่ำ แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย พบว่า ผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น มีการใช้รูปแปร [ญ] ถึงร้อยละ 33.33 และใช้ [ห] ร้อยละ 66.67 ในขณะที่ผู้ที่มีทัศนคติทางบวกใช้รูปแปร [ห] ร้อยละ 100.00 และไม่ใช้รูปแปรอื่นเลย

ส่วนเพศหญิง พบว่า ผู้มีทัศนคติทางบวกและลบต่อภาษาถิ่น ต่างก็ใช้รูปแปร [ห] ร้อยละ 100.00 เท่ากัน และไม่ใช้รูปแปรอื่นเลย

(Fisher Exact Results; $p = 0.10 > 0.01$)

(ดูตารางที่ 52)

อาจกล่าวได้ว่า กลุ่มที่ไม่พบความแตกต่างในการใช้รูปแปรของเสียง (ห) แบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ในกลุ่มการศึกษาสูง ได้แก่ ผู้ที่มีแวดวงภาษามาตรฐานเป็นส่วนใหญ่ แสดงให้เห็นว่า แวดวงภาษาน่าจะเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการใช้รูปแปรของเสียง (ห) ในกลุ่มการศึกษาสูงเหล่านี้มากกว่าทัศนคติต่อภาษาถิ่น การที่กลุ่มการศึกษาสูงเหล่านี้ใช้ภาษามาตรฐานมากในชีวิตประจำวัน ทำให้พวกเขาโน้มแปรจากภาษามาตรฐาน [ญ] เข้ามาใช้มากเมื่อพูดภาษาถิ่น ส่วนกลุ่มอายุ 11-20 ปี การศึกษาสูงถึงแม้จะมีแวดวงภาษาถิ่น ก็ยังพบว่า ทั้งผู้ที่มีทัศนคติทางลบและบวกต่อภาษาถิ่น ต่างก็ใช้รูปแปรอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่าแวดวงภาษาถิ่นไม่มีอิทธิพลต่อการใช้รูปแปรของเสียง (ห) ในกลุ่มอายุน้อย

กลุ่มที่ไม่พบความแตกต่างในการใช้รูปแปรของเสียง (ห) ตามทัศนคติต่อภาษาถิ่น กลุ่มใหญ่อีกกลุ่มหนึ่ง คือ กลุ่มการศึกษานานกลางและต่ำ แต่กลุ่มนี้ไม่ได้ใช้รูปแปร [ญ] มากใกล้เคียงกันเหมือนกลุ่มข้างบน กลับกลายเป็นว่าทั้งผู้ที่มีทัศนคติทางบวกและลบต่อภาษาถิ่นยังคงใช้รูปแปร [ห] มากที่สุด ในกลุ่มผู้พูดอายุมาก และใช้ [ห] มากที่สุดในกลุ่มผู้พูดอายุน้อย

8.3 กลุ่มที่ไม่พบข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในกลุ่มการศึกษาสูง ผู้วิจัยพบการแสดงทัศนคติต่อภาษาถิ่น ในทิศทางที่สวนทางกันของคนอายุน้อย 11-20 ปี และ 21-30 ปี กับกลุ่มคนอายุมาก 41 ปีขึ้นไป โดยเฉพาะเพศชาย

คนอายุน้อย ที่มีแวดวงภาษามาตรฐาน จะมีทัศนคติในทางลบต่อภาษาถิ่น นั่นก็คือ การที่ผู้ที่ใช้ภาษาถิ่นในชีวิตประจำวันน้อย ก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อภาษาถิ่น ซึ่งเท่ากับว่าแวดวงภาษากับทัศนคติต่อภาษา เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ส่วนคนอายุมากเพศชาย ถึงแม้จะมีแวดวงภาษามาตรฐาน ก็ยังคงมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาถิ่นของตน เท่ากับการใช้ภาษาจริงในชีวิตประจำวัน สวนทางกับทัศนคติที่ตนเองมีต่อภาษาถิ่น

ปรากฏการณ์ดังกล่าวข้างต้น ทำให้ไม่สามารถพบข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างในการใช้รูปแบบของเสียง (ฐ) ตามทัศนคติต่อภาษาถิ่นได้ในบางกลุ่ม ดังต่อไปนี้

8.3.1 กลุ่มอายุ 11-20 ปี การศึกษาสูง แวดวงภาษามาตรฐาน เพศชายและหญิง

พบว่าทั้งเพศชายและหญิง การศึกษาสูง อายุน้อยเหล่านี้ มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นของตนทั้งสิ้น ไม่พบผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่นของตนเลย

(ดูตารางที่ 43)

8.3.2 กลุ่มอายุ 21-30 ปี การศึกษาสูง แวดวงภาษามาตรฐาน เพศชายและหญิง

ในกลุ่มนี้ ก็ไม่พบผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่นเช่นกัน

(ดูตารางที่ 44)

8.3.3 กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป การศึกษาสูง แวดวงภาษามาตรฐาน เพศชาย

พบเฉพาะผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่นของตนทั้งสิ้น ไม่พบผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นเลย

(ดูตารางที่ 46)

นอกจากนี้ ในกลุ่มการศึกษาดำ ซึ่งพบเฉพาะผู้ที่มีแวดวงภาษาถิ่นนั้น พบว่า เพศชายอายุมาก 31-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป มีทัศนคติที่ดีมากต่อภาษาถิ่นของตน จึงพบเฉพาะผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น

8.3.4 กลุ่มอายุ 31-40 ปี การศึกษาดำ แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย

(ดูตารางที่ 53)

8.3.5 กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป การศึกษาดำ แวดวงภาษาถิ่น เพศชาย

(ดูตารางที่ 54)

8.4 สรุปการแปรของเสียง (ห) ตามทัศนคติต่อภาษาถิ่นของผู้พูด

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่าทัศนคติเป็นปัจจัยทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการแปรของเสียง (ห) ที่เกิดขึ้น ณ ชุมชนภาษาสงขลา โดยเฉพาะในกลุ่มการศึกษาระดับสูง แวดวงภาษาถิ่น

ในกลุ่มการศึกษาระดับสูง แวดวงภาษาถิ่น พบว่า ทุกกลุ่มอายุ ยกเว้น 11-20 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการออกเสียง (ห) ตามทัศนคติที่แตกต่างกันจริง และตรงตามสมมุติฐานที่วางไว้ คือ

ผู้มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น จะใช้รูปแปรท้องถิ่นมากกว่าผู้มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น

ในทิศทางตรงกันข้าม ผู้มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น จะใช้รูปแปรนำเข้า [ฅ] มากกว่าผู้มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น

ส่วนกลุ่มอายุ 11-20 ปี แวดวงภาษาถิ่น การศึกษาระดับสูง กลับพบการแสดงผลแตกต่างไปจากอายุอื่นๆ ที่มีระดับการศึกษา และแวดวงภาษาเหมือนกันดังข้างต้น โดยพบว่า ทั้งกลุ่มที่มีทัศนคติทางบวกและลบต่อภาษาถิ่น ต่างก็มีความถี่ในการใช้รูปแปร [ฅ] มากใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะในเพศหญิงของกลุ่มที่มีการใช้ [ฅ] ร้อยละ 100.00 เท่ากัน ทั้งผู้มีทัศนคติทางบวกและลบต่อภาษาถิ่น

และเมื่อผู้วิจัยนำข้อมูลทัศนคติที่ได้ จากการพูดคุยสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาโดยละเอียด มาประกอบ อาจทำให้สามารถอธิบายได้ชัดเจนขึ้นว่าเหตุใดกลุ่มอายุ 11-20 ปีจึงมีการแสดงผลแตกต่างจากกลุ่มการศึกษาระดับสูงเหมือนกัน แต่ต่างระดับอายุ

ผู้วิจัยพบว่า กลุ่มการศึกษาระดับสูงที่แสดงผลแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการออกเสียง [ห] ตามทัศนคติ คือกลุ่มอายุ 21-30 ปี, 31-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไปนั้น ผู้มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น จะมีความรู้สึกที่ภาษาถิ่นของตนนั้นด้อยศักดิ์ศรีมาก โดยเฉพาะกลุ่มอายุ 21-30 ปี เป็นกลุ่มที่ผู้บอกภาษาทุกคนกล่าวว่า ภาษาถิ่นห้วน หยิบกระด้าง และพบว่าผู้บอกภาษาหลายคนระมัดระวังกับเสียง ซึ่งพวกเขาบอกว่า "ไม่ถูกต้อง" ก็คือ [ห] หรือ [ฅ] ที่เป็นเสียงปฏิภาคกับ [ฅ] ในภาษามาตรฐาน เช่นออกเสียง "งู" ว่า [หู :] หรือ [หู :] โดยหลายคนกล่าวว่า เดิมทีตนออกเสียง "ไม่ถูกต้อง" แล้วถูกล้อเลียนจากเพื่อนและครู เมื่อใช้ภาษากรุงเทพฯในการสื่อสาร ครูจะพยายามแก้ไข ต้อง จึงพลอยทำให้รู้สึกที่เสียง [ห] ในภาษาถิ่นของตน "ผิด" ด้วย ผู้บอกภาษาคนหนึ่งเล่าว่า ในช่วงแรกที่ยังไม่สามารถออกเสียงได้ถูกต้อง คือใช้รูปแปร [ฅ] ในคำที่เขียนด้วยอักษร "ง" ได้ ก็ หลีกเสียงไม่พูดคำเหล่านั้นเสียเลย และในการพูดภาษาถิ่นก็เช่นกัน ต้องพูดให้ถูกต้อง แสดงถึงความเป็นคนมีการศึกษา บางคนเมื่อแก้ไขตนเองแล้วก็พยายามจับผิดผู้อื่นด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอิทธิพลของภาษามาตรฐานที่ใช้ในแวดวงการศึกษา มีผลกระทบเป็นอย่างมากในการมองภาษาถิ่นของตน และทำให้เกิดความรู้สึกไม่มั่นคงทางภาษา (Linguistic Insecurity) นอกจากนี้ ผู้บอกภาษาบางคนที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นถึงกับบอกเล่าว่า การที่ใครจะมาพูดกับตนโดยใช้ภาษาถิ่น ถ้าเป็น

คนแปลกหน้าเข้ามา ถือเป็นภาระไม่ให้เกิดยติและไม่มีมารยาทอย่างมาก และกลุ่มที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อภาษาถิ่นของตนเป็นอย่างมากเหล่านี้ ก็พบว่ามีความถี่ในการใช้รูปแปร [๗] มากกว่ารูปแปรอื่นใดทั้งสิ้น

ส่วนกลุ่มการศึกษาสูง อายุมาก 31-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป ทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นก็เช่นกัน ทุกคนจะกล่าวว่า ภาษาใต้ หรือในที่นี้คือ ภาษาสงขลา จริงใจ เป็นกันเอง แต่หัวกระด้าง ไม่น่าฟัง โดยเฉพาะเด็กๆ ไม่ควรหัดพูดภาษาถิ่นสงขลา ก่อน จะทำให้พูดจาแข็งกระด้าง ไม่น่ารัก และทำให้พูดภาษาไทยกรุงเทพฯ ได้ไม่ไพเราะ ถูกหัวเราะเยาะ โดยทั่วไปภาษากรุงเทพฯ ใช้ได้เป็นสากล และไม่ยอมสอนให้ลูกพูดภาษาถิ่น รวมถึงการพยายามแก้ไขตนเองด้วย และพบกลุ่มผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นดังกล่าวนี้ มีเปอร์เซ็นต์การใช้รูปแปร [๗] มากกว่ากลุ่มผู้ที่มีทัศนคติทางบวกเช่นเดียวกับอายุ 21-30 ปี

ในขณะที่กลุ่มผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่นของ 3 ระดับอายุข้างต้น ทุกคนอยากให้ลูกหลานของตนพูดภาษาสงขลาให้ได้ก่อน ถึงแม้จะหัวทอนไปบ้างแต่ก็แสดงความจริงใจ และเป็นกันเองมากกว่าภาษากรุงเทพฯ และกล่าวว่า เป็นคนสงขลาก็ต้องหัดพูดภาษาถิ่นก่อน ถึงแม้เวลาที่ใช้ภาษากรุงเทพฯ สื่อสารในแวดวง เช่น โรงเรียน สถานที่ราชการ อาจจะพูด "เพี้ยน" ไปบ้างก็คงไม่เป็นไร ยังคงสื่อสารกันด้วยความเข้าใจที่ถูกต้อง ก็น่าจะเพียงพอแล้ว กลุ่มดังกล่าวนี้ พบว่ามีเปอร์เซ็นต์การใช้รูปแปรท้องถิ่นมากกว่ารูปแปรนำเข้าพอสมควร

ส่วนกลุ่มอายุ 11-20 ปี ซึ่งพบการแสดงผลแตกต่างไปจาก 3 กลุ่มอายุดังกล่าวข้างต้น คือพบว่า ผู้ที่มีทัศนคติทางบวกและลบต่อภาษาถิ่น ต่างก็มีอัตราการใช้รูปแปรของเสียง (๕) ไม่แตกต่างกันมากนัก และเมื่อมาดูทัศนคติต่อภาษาถิ่นของพวกเขา จะพบสิ่งที่แตกต่างจากกลุ่มผู้ใหญ่ พบว่า ผู้มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่นทุกคนภาคภูมิใจที่จะกล่าวว่า ภาษาถิ่นของพวกเขาไม่ได้หัวทอน และหยาบกระด้างเหมือนคนรุ่นก่อนๆ การพูดหยาบหรือไม่ขึ้นอยู่กับตัวผู้พูด ไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัวภาษาแต่อย่างใด และผู้วิจัยก็สังเกตได้ว่า ในขณะที่ผู้ถูกสัมภาษณ์พูดคุยกับผู้วิจัย โดยใช้ภาษาถิ่นสงขลาสื่อสารกันนั้น พบว่า มีการนำศัพท์ภาษากรุงเทพฯ มาใช้เป็นจำนวนมากแทนที่ศัพท์ ภาษาถิ่น ซึ่งอาจเป็นไปได้หรือไม่ว่าการรับศัพท์ภาษากรุงเทพฯ มาใช้ในภาษาถิ่นของตน ทำให้กลุ่มดังกล่าวรับเสียง [๗] เข้ามาใช้ด้วย และทำให้ผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่นอายุดังกล่าว มีอัตราการใช้ [๗] มากใกล้เคียงกับผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น ระดับอายุ และการศึกษาเดียวกัน และการที่ทัศนคติของคนรุ่นใหม่ต่อภาษาถิ่นของตนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น จากการที่เดิมคนรุ่นเก่ามองว่าภาษาของตนหัวทอนกระด้าง เปลี่ยนมาเป็นเด็กรุ่นใหม่ มองว่าภาษาของตนนุ่มนวลขึ้น และมีมีการนำศัพท์ภาษากรุงเทพฯ ซึ่งฟังดู "สุภาพ" และ "ทันสมัย" กว่ามาใช้ในภาษาถิ่นของตนนี้ อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในตัวภาษาถิ่นเอง และทัศนคติที่คนในชุมชนมองภาษาถิ่นของตนด้วย

พวกที่แสดงผลไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่น่าสนใจมาก คือ พวกที่มีแวดวงภาษามาตรฐาน โดยพบว่า ผู้ที่มีแวดวงภาษามาตรฐาน ไม่ว่าจะมีความทัศนคติทางบวกหรือลบต่อภาษาถิ่นก็จะมีกรใช้รูปแปร [๗] มากใกล้เคียงกัน

อย่างไรก็ดี พบสิ่งที่น่าสังเกตและควรกล่าวถึงไว้ คือ ในกลุ่มการศึกษาสูง อายุน้อย 11-20 ปี และ 21-30 ปี พบว่า ผู้ที่มีแวดวงภาษามาตรฐานจะมีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นไปในทิศทางเดียวกัน ในขณะที่กลุ่มอายุมาก 31-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป พบสิ่งที่แตกต่างออกไป นั่นก็คือ ผู้ที่มีแวดวงภาษามาตรฐาน จะพบทั้งผู้ที่มีทัศนคติทางบวกและลบต่อภาษาถิ่น ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีอัตราการใช้รูปแปรท้องถิ่นมากกว่าผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นพอสมควร ถึงแม้จะไม่มากเท่ากับแสดงผลแตกต่างทางสถิติก็ตาม

และจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ส่วนหนึ่ง ทำให้ผู้วิจัยไม่แน่ใจว่า การให้คำตอบที่แสดงถึงการมีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ของกลุ่มอายุ 31-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป แวดวงภาษามาตรฐานดังกล่าวนี้ จะเป็นการแสดงทัศนคติที่แท้จริงของผู้ถูกสัมภาษณ์หรือไม่ เนื่องจากผู้บอกภาษาอายุมากทั้งหมดในกลุ่มนี้ จะตอบเป็นเสียงเดียวกันว่า ชอบที่จะให้สมาชิกใหม่ในบ้านพูดภาษาถิ่นสงขลา ก่อนเป็นภาษาแรก แต่เมื่อตรวจสอบกับข้อมูลแวดวงภาษา และจากการพูดคุยกลับไปกลับมาพบว่า ในความเป็นจริงผู้บอกภาษาทุกคนจะพูดภาษากรุงเทพฯกับลูกหลาน และสามีหรือภรรยา อาจเป็นไปได้ว่ากลุ่มอายุมากเหล่านี้ ต้องการสร้างความนิยมนับถือกับผู้วิจัย ซึ่งเป็นคนท้องถิ่นเดียวกัน และเป็นคนแปลกหน้าที่ไม่เคยรู้จักผู้ถูกสัมภาษณ์มาก่อน ด้วยการให้คำตอบในเชิงบวกต่อภาษาถิ่นก็ได้

ส่วนในกลุ่มการศึกษานานกลาง พบว่า ผู้ที่มีแวดวงภาษามาตรฐาน มีเฉพาะกลุ่มอายุ 11-20 ปีเท่านั้น และกลุ่มดังกล่าว ก็พบเฉพาะผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น จึงไม่มีกรณีวิเคราะห์เปรียบเทียบการแปรของเสียง (ฃ) ตามทัศนคติต่อภาษาถิ่นของผู้พูด ในกลุ่มผู้ที่มีแวดวงภาษามาตรฐานแต่อย่างใด ดังนั้น ความแตกต่างในการออกเสียง (ฃ) ตามทัศนคติของผู้พูดของกลุ่มการศึกษานานกลาง ส่วนใหญ่จึงเป็นความแตกต่างของกลุ่มแวดวงภาษาถิ่นทั้งสิ้น ซึ่งก็พบการแสดงผลแตกต่างกันออกไป

กลุ่มที่พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในการออกเสียง (ฃ) ตาม ทัศนคติของผู้พูด มีเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้น คือ เพศหญิง อายุ 21-30 ปี ซึ่งพบว่า ผู้มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปรท้องถิ่น [ฃ] ร้อยละ 100.00 และไม่ใช่รูปแปรอื่นเลย ในขณะที่ผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น ใช้รูปแปร [ฃ] เพียงร้อยละ 32.00 แต่กลับใช้รูปแปรใหม่ [ฃ] ถึงร้อยละ 68.00 เป็นเพียงกลุ่มเดียวในกลุ่มการศึกษานานกลางที่แสดงผลตรงตามสมมุติฐานที่วางไว้ ในขณะที่เพศชายของกลุ่มเดียวกัน ก็ไม่พบว่ามีความแตกต่างในการออกเสียง (ฃ) อย่างมีนัยสำคัญแต่อย่างใด

ส่วนกลุ่มอายุอื่นๆ ที่แสดงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ยังแบ่งออกได้เป็น 2 พวก คือ พวกแรก กลุ่มอายุ 11-20 ปี ซึ่งพบว่า ทั้งผู้ที่มีทัศนคติบวกและลบต่อภาษาถิ่น ทั้งเพศชายและเพศหญิง ของกลุ่มการศึกษานานกลางนี้ มีเปอร์เซ็นต์การใช้รูปแปร [ฃ] มากไม่แตกต่างกัน

ในขณะที่กลุ่มอายุ 21-30 ปี เพศชาย, 31-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไปทั้งเพศชายและหญิง พบว่า ผู้มีทัศนคติทางบวกและลบต่อภาษาถิ่น ยังคงใช้รูปแปรท้องถิ่นมากกว่ารูปแปรนำเข้าใกล้เคียงกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการมีทัศนคติลบต่อภาษาถิ่น ของกลุ่มการศึกษาดังกล่าวนี้ ไม่มีอิทธิพลต่อการออกเสียง (ฃ) ของผู้พูดเหมือนกลุ่มการศึกษาสูงแต่อย่างใด

ส่วนกลุ่มการศึกษาต่ำ ก็ไม่พบผู้มีแหวดวงภาษาถิ่น การแสดงผลของการออกเสียง (ฐ) ตามทัศนคติของผู้พูดในกลุ่มการศึกษานี้ จึงเป็นการแสดงผลเฉพาะผู้ที่มีแหวดวงภาษาถิ่นเท่านั้น ในทุกกลุ่มอายุและเพศ

ผลการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มการศึกษาดังกล่าว ไม่ว่าจะมิตทัศนคติบวกหรือลบต่อภาษาถิ่นต่างก็มีเปอร์เซ็นต์การใช้รูปแปรท้องถิ่นมากกว่ารูปแปรนำเข้าในทุกอายุและเพศ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ทัศนคติไม่ได้มีอิทธิพลต่อการออกเสียง (ฐ) ของกลุ่มการศึกษาดังกล่าวนี้อย่างไรก็ดี จากผลการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่า ในกลุ่มการศึกษาดำเนิน เพศชาย อายุ น้อย 11-20 ปี และ 21-30 ปี ซึ่งมีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น มีการใช้รูปแปรนำเข้า [ฎ] ถึงร้อยละ 33.33 ทั้งสองกลุ่มอายุ และจากการสอบถามโดยละเอียด ผู้บอกภาษาในกลุ่มนี้ ได้แสดงทัศนคติลบต่อภาษาถิ่นอย่างรุนแรง โดยกล่าวว่า ภาษาถิ่นห้วน หยิบกระด้าง ไม่อยากใช้พูดนัก แต่ความจำเป็นที่ทุกคนในครอบครัว และคนรอบด้านยังคงใช้ภาษาถิ่น ประกอบกับเกรงว่า ถ้าใช้ภาษากรุงเทพฯกับคนภายนอกจะถูกญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงหาว่า "ดัดจริต" แต่ถัดเลือกได้แล้ว อยากใช้ภาษากรุงเทพฯ ในชีวิตประจำวันมากกว่า นอกจากนี้ ยังพยายามฝึกพูดภาษาถิ่นให้ฟังดูนุ่มนวลขึ้น ซึ่งผู้วิจัยก็พบว่า ในการพูดภาษาถิ่นสงขลาของผู้บอกภาษา ผู้บอกภาษาได้พยายามยืดเสียงสระเพื่อให้ฟังดูนุ่มนวลขึ้น และเมื่อผู้วิจัยได้สอบถามกับคนในครอบครัวของผู้บอกภาษา ก็พบว่า ผู้บอกภาษาพูดเช่นนั้นจริงๆ

กลุ่มการศึกษาดำเนินที่มีการแสดงผลที่น่าสนใจมาก คือ กลุ่มเพศหญิงอายุ 31-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป ซึ่งพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการออกเสียง (ฐ) ตามทัศนคติที่แตกต่างกันของผู้พูด โดยที่ผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่น มีการนำรูปแปรนำเข้า [ฎ] มาใช้ถึงร้อยละ 16.66 และ 18.42 ตามลำดับ ผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่นใช้เฉพาะรูปแปรท้องถิ่น และไม่ใช้ [ฎ] เลยทั้ง 2 กลุ่มอายุ

และจากการพูดคุยกับผู้บอกภาษา ก็พบสิ่งที่น่าสนใจ คือ ผู้ที่มีทัศนคติลบต่อภาษาถิ่นของกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่จะตอบว่า อยากให้ลูกหลานพูดภาษากรุงเทพฯ ก่อน ทำให้พูดชัด อ่านหนังสือชัดเจน เป็นที่ยอมรับในสังคม หากพูดภาษาถิ่นแบบพวกตนนั้นจะทำให้พูดห้วนแบบของตน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการมีทัศนคติลบต่อภาษาถิ่นของตนเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ หลายๆ คนซึ่งอยู่กับบ้านเลี้ยงหลาน ได้เล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า เวลาพูดคุยกับหลาน และ "พูดผิด" นั่นก็คือ ออกเสียงผิด หรือใช้ศัพท์ถิ่นที่หลานไม่รู้จัก หลานๆ จะทักท้วงว่าป้าหรือน้าพูดผิด พูดไม่ชัด พร้อมทั้งสอนให้แก้ไขด้วย จากจุดนี้ก็อาจเป็นผลทำให้ผู้บอกภาษาหลายคนระมัดระวังกับเสียงในภาษาถิ่นมากขึ้น และพยายามแก้ไข โดยนำเอารูปภาษาที่มีศักดิ์ศรีจากภาษาไทยกรุงเทพฯมาใช้บ้าง นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่าผู้บอกภาษาบางคนมีการแก้ไขเกินเหตุ (hypercorrection) โดยมีการออกเสียง (ฐ) เป็น [ฎ] ในหลายคำ เช่นคำว่า "หัดงาน" เป็น [ฎaŋ⁴⁵ ฎaŋ³³²] ซึ่งเป็นลักษณะของการแก้ไขเกินเหตุจากข้างบน (hypercorrection from above) ซึ่งลาบอฟ (Labov, 1972 อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐ สินธุ์, 2532) ใช้คำว่า "ข้างบน" หมายถึงข้างบนระดับสำนักทางสังคม เป็นภาวะที่ผู้พูดจงใจแก้ไขรูปภาษาซึ่งถูกอยู่แล้วจนกลายเป็นผิด เพราะเข้าใจ

ใจผิดคิดว่ารูปภาษาที่ใช้อยู่เป็นรูปที่ไม่มีศักดิ์ศรี เช่นในที่นี้ออกเสียงคำว่า "หัด" เป็น [ɲat⁴⁵] แทนที่จะเป็น [hat⁴⁵] จากการที่คิดว่าเสียง [h] ของตนไม่ถูกต้อง

จากที่ได้กล่าวไปแล้วทั้งหมด อาจทำให้สามารถเห็นภาพของการที่ทัศนคติที่ต่างกักันทั้งบวกและลบ ที่ผู้พูดมีต่อภาษาถิ่นของตน เป็นปัจจัยอันสำคัญที่ทำให้มีการแสดงผลต่างๆ กันไปในการใช้รูปแปรของเสียง (ห) แม้แต่ในกลุ่มการศึกษาต่ำ ซึ่งมีทัศนคติทาบต่อภาษาถิ่น ก็ยังมีการนำรูปแปร [ɲ] ซึ่งเป็นรูปภาษาที่มีศักดิ์ศรีจากภาษามาตรฐานมาใช้ โดยเฉพาะในกลุ่มเพศหญิง สูงอายุ ซึ่งพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในการออกเสียง (ห) ตามตัวแปรทัศนคติด้วย

จากการที่ผู้ที่มีทัศนคติต่อภาษาถิ่น มีเปอร์เซ็นต์การใช้รูปแปรนำเข้ามา และจากผลการวิเคราะห์ของกลุ่มวัยรุ่น การศึกษาสูง ซึ่งแม้ว่าจะมีทัศนคติบวกหรือลบต่อภาษาถิ่น ต่างก็มีการใช้ [ɲ] มากใกล้เคียงกัน ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าอาจเป็นผลมาจากการถูกสั่งสอน และพยายามฝึกฝนของกลุ่มผู้ใหญ่ ที่มีทัศนคติลบต่อภาษาถิ่นอย่างรุนแรง ในแง่ความห้วนกระด้างของภาษาถิ่น และการมองว่ารูปภาษาถิ่น เช่น [ห] เป็นรูปภาษาที่ถูกประณาม เป็นรูปแบบที่ไม่ถูกต้อง เป็นไปได้ว่า มาปรากฏผลใช้รูปแปรหรือกลุ่มอายุน้อย มีการออกเสียงภาษาถิ่นให้ "ถูกต้อง" ทำให้กลุ่มอายุน้อย ไม่ว่าทัศนคติบวกหรือลบต่อภาษาถิ่น ก็มีเปอร์เซ็นต์การใช้ [ɲ] ใกล้เคียงกัน

ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่าทัศนคติต่อภาษาถิ่นของตน มีบทบาทสำคัญพอสมควรในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ ณ ชุมชนที่ทำการศึกษา และอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของเสียง (ห) ที่ถาวรต่อไป โดยเปลี่ยนแปลงไปสู่ทิศทางที่มีการใช้รูปภาษาที่มีศักดิ์ศรีจากภาษามาตรฐานมากขึ้นในอนาคตก็เป็นได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร -
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย